"การอบรมไม่เหมือนท่องสูตรคูณ"...

นำเสนอเมื่อ : 25 พ.ค. 2552

การอบรมไม่เหมือนท่องสูตรคูณ

โดย จอมป่วน เมื่อ **15 กุมภาพันธ 2009** เวลา 22:08 ในหมวดหมู่ จอมป่วน, เฮฮาศาสตร์, แลกเปลี่ยนเรียนรู้ #
อ่าน: 288

เวลามีอะไรดีๆ เช่นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำบัญชีครัวเรือน การจัดการความรู้ ความรู้เรื่องประชาธิปไตย ฯลฯ บางทีเราคิดง่ายๆแค่อบรมวิทยากรแกนนำ จะเรียกแม่ไก่ ครู ก. หรืออะไรก็แล้วแต่ แล้วขยายไปเป็น ลูกไก่ ลูกเจี๊ยบ ครู ข. ครู ค. ฯ

อบรมแม่ไก่ไป 3,000 คน แต่ละคนไปขยายลูกอีกคนละ 200 ก็ได้หลานไก่ 600,000 หลานไก่ไปขยายต่ออีก 100 นึงก็ได้ 60 ล้านคน ทั่วประเทศแล้ว ประเทศเราก็เจิดจ้า มีความสุขกันถ้วนหน้าแล้ว ทำกันมาหลายเรื่อง หลายปีแล้ว ก็ไม่ค่อยเอะใจกัน ว่าเอ๊ะๆๆๆๆๆ มันเกิดอะไรขึ้น ทำไมมันไม่ได้ผล มีอีกก็ทำแบบเดียวกันนี้อีก ยังกะแผ่นเสียงตกร่องหรือมีระบบอัตโนมัติ ถ้ายังงี้ก็ต้องยังงี้ ท่องสูตรคูณ เดี๋ยวก็ดีเอง

หลักสูตรที่ใช้อบรมก็พัฒนามาจากส่วนกลาง อาจไม่เหมาะสมกับบริบทผู้คนในชนบท ศัพท์แสง วิธีการ ก็พัฒนามาจากคนที่ไม่เข้าใจสังคมชนบท บางครั้งก็ไม่ลึกซึ้งถึงแก่นของเรื่องราว ใช้อบรมครู ก. ครู ก. ก็งงเป็นไก่ตาแตกแล้ว ต่อไปครู ข. จะเหลือรึ ?

ไม่ได้ว่าเหมาโหลนะครับ ที่ดีๆก็มีครับ ขอชื่นชมครับ แต่ที่ไม่ได้ผลมันน่าจะได้บทเรียนอะไรบ้าง น่าจะเอะใจ ถอดบทเรียน แล้วนำมาแก้ไข อย่าให้เป็นแผ่นเสียงตกร่องหรือเป็นพวกอัตโนมัติเลย

การถอดบทเรียนก็เหมือนกัน เวลามีใครทำอะไรสำเร็จก็พากันไปถอดบทเรียนแล้วนำมาขยายผล ก็ไปถอดเอารูปแบบ พิธีกรรม หรือวิธีการเขามา ไม่ได้ถอดไปถึงเบื้องหลังความสำเร็จจริงๆของเขา

ชุมชนหรือหมู่บ้านที่ทำงานสำเร็จ
มีความเข้มแข็งก็จะมีจุดร่วมไม่กี่อย่างหรอกครับ

ส่วนมากก็เป็นชุมชนหรือหมู่บ้านที่เขาคิดเองเป็น มีความสามัคคี
เขาทำสิ่งที่พวกเขาร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันติดตามประเมินผล
อาจลองผิดลองถูกบ้าง แต่ก็เกิดการเรียนรู้ ร่วมกันทำจนประสบความสำเร็จ

เราก็ยกทีมไปลอกแบบเขามา
ไปดูแต่ผิวๆว่าเขาทำอย่างนั้นอย่างนี้แล้วก็เที่ยวเอาไปบังคับให้ที่อื่นทำตามบ้าง
จัดการอบรมให้ทำตามสูตร ไม่ได้สอนให้เขาเข้าใจ ให้คิดเป็นและประยุกต์ใช้เป็น

ก็ชุมชนที่ยังไม่พร้อม ยังไม่มีความสามัคคี ไม่เคยคิดร่วมกัน
ไม่เคยทำอะไรร่วมกัน ไม่รู้วิธีเรียนรู้เหมือนคนที่เอาไปยัดเยียดเขาทำ ได้แต่พิธีกรรมไป
ไม่ได้แก่น ไม่มีความพร้อม ก็เลยไม่ประสบความสำเร็จ
หรืออาจทำได้ประเดี๋ยวประดาวตามแรงเงินที่อัดฉีดลงไป พอเงินหมด
สิ่งต่างๆก็เริ่มจางหายไป

ยิ่งประชานิยมหรือโคตรอุปถัมภ์มากๆ
ชาวบ้านก็ยิ่งคิดไม่เป็นเหมือนคนที่ชอบอุปถัมภ์นั่นแหละ

มันก็ลำบากนะครับว่าจะเริ่มต้นยังไง ?
คิดว่าคงต้องเริ่มที่เตรียมความพร้อมให้ชุมชนและหมู่บ้าน ให้ชุมชนและหมู่บ้านเริ่มคิดเอง
ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ

แต่ปัญหามันก็ติดที่ว่า ใครจะเป็นคนทำ ? คนที่มีหน้าที่ทำรู้วิธีทำไหม?

ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นคนทำ รัฐบาลกลางให้เขาทำไหม ?

ถ้าไม่ให้เขาทำ รัฐบาลทำได้ไหม ? ทำมาตั้งนานแล้ว ไม่เห็นไปถึงไหนกันเลย ?

มิหนำซ้ำ ท่าทางจะแย่กว่าเดิมอีกมั๊ง ? ถ้ายังไม่รู้จัก ไม่เข้าใจ ไม่รัก
แถมดูถูกเขาอีกต่างหาก

เขียนเรื่องการฝึกอบรม ไหงมาถึงนี่ได้ อิอิ